

Aan de dames en heren Burgemeesters
Aan de bevolkingsdiensten
Ter informatie aan:
de dames en heren Provinciegouverneurs
de dames en heren Zonechefs van de
Lokale Politie

Uw contactpersoon	T	Uw kenmerk	Bijlagen
Tom Bols	02 518 24 11		
E-mail	F	Ons kenmerk	Brussel
tom.bols@rrn.fgov.be	02 518 29 11	III21/724/R/1302/22	30/11/2022

Betreft: Inschrijving van de Oekraïense bevolking in de bevolkingsregisters onder het statuut van de tijdelijke bescherming - Herinnering aan de algemene principes.

Geachte heer, mevrouw,

Om oplossingen van huisvesting of herhuisvesting te bieden aan Oekraïense onderdanen die door de oorlog hun land hebben verlaten om naar België te komen, hebben de Belgische overheden sinds de opvang van de eerste Oekraïense onderdanen in maart 2022 verschillende aanvullende initiatieven genomen (modulaire huisvesting, kantoren omgevormd tot collectieve huisvesting, huisvestingsmogelijkheden in verschillende infrastructuren zoals hotels, internaten, ziekenhuizen, rusthuizen, enz.).

Naar aanleiding van de omzendbrief van 9 maart 2022 en de aanvulling van 29 maart 2022 betreffende de inschrijving van de Oekraïense bevolking in de bevolkingsregisters onder het statuut van de tijdelijke bescherming, en na overleg met de Federaties van OCMW's en de POD Maatschappelijke Integratie, willen wij u herinneren aan de principes die moeten worden toegepast voor de inschrijving van de Oekraïense bevolking in uw bevolkingsregisters.

Oekraïense onderdanen met een attest van tijdelijke bescherming worden ingeschreven in het vreemdelingenregister (IT 210 op datum van het attest van tijdelijke bescherming) van de gemeente waar zij hun effectieve hoofdverblijfplaats hebben in een particuliere of openbare woning, na een positief verblijfplaatsonderzoek, volgens de algemene regels betreffende de inschrijving in de bevolkingsregisters zoals voorgeschreven door de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

De algemene regels betreffende de inschrijving in de bevolkingsregisters zijn derhalve ook van toepassing op het domiciliëren van de Oekraïense onderdanen onder het statuut van de tijdelijke bescherming in verschillende soorten woningen.

De eerste bedoeling van de regelgeving inzake bevolkingsregisters bestaat erin alle inwoners van een gemeente te registreren op het adres waarop zij effectief hun hoofdverblijfplaats gevestigd hebben. De personen die op het grondgebied van een gemeente verblijven, moeten correct worden geïdentificeerd en gelokaliseerd.

Uit de regelgeving en de rechtspraak van de Raad van State en de burgerlijke rechtbanken blijkt dat de inschrijving in de bevolkingsregisters een subjectief recht van de burger is en dat dit recht van de overheid kan worden geëist, zodra aan de wettelijke voorwaarden is voldaan. De gemeente is derhalve verplicht een op haar grondgebied aanwezige persoon (eventueel voorlopig) in haar bevolkingsregisters in te schrijven, zodra de effectieve hoofdverblijfplaats naar behoren door de lokale overheid werd vastgesteld.

Het houden van de bevolkingsregisters behoort tot de bevoegdheid van het gemeentecollege of van het college van burgemeester en schepenen. De registers moeten voortdurend worden bijgewerkt. Een Oekraïense onderdaan mag geenszins ingeschreven blijven in het vreemdelingenregister van zijn vorige gemeente als hij die gemeente daadwerkelijk heeft verlaten om zich op het grondgebied van een nieuwe gemeente te vestigen en er de facto te wonen in een particuliere woning of een collectieve structuur.

Concreet moet de inschrijving steeds plaatsvinden waar de Oekraïense onderdaan zijn effectieve hoofdverblijfplaats heeft gevestigd, ongeacht het type huisvesting. Indien deze Oekraïense onderdaan zich in een woning bevindt waar permanente bewoning om redenen van veiligheid, gezondheid, urbanisme of ruimtelijke ordening niet is toegelaten, moet hij er voorlopig worden ingeschreven. De voorlopige inschrijving neemt een einde zodra de personen de woning hebben verlaten of een einde wordt gesteld aan de onrechtmatige toestand.

In sommige gevallen en alleen voor tijdelijke en zeer kortdurende situaties (geen vaste verblijfplaats) in bepaalde transit- en noodwoningen, kunnen de gemeente en het OCMW overeenkomen de Oekraïense onderdaan eventueel een OCMW-referentieadres toe te kennen. Zodra de Oekraïense onderdaan vervolgens wordt overgebracht naar een woning of een collectieve structuur waar hij effectief, hoofdzakelijk en permanent zal verblijven, moet de gemeente haar bevolkingsregisters regulariseren en overgaan tot de (indien nodig voorlopige) inschrijving.

Wij willen u eraan herinneren dat de toewijzing van een referentieadres bij het OCMW strikt wordt beperkt door de regelgeving. De bijstand die het OCMW verleent om een dakloze op een referentieadres in te schrijven, is een vorm van sociale bijstand. De sociale bijstand, en dus ook de bijstand betreffende het referentieadres, is een vorm van woonbijstand. **Als uit het sociaal onderzoek van het OCMW blijkt dat er geen objectieve redenen zijn tegen een normale inschrijving in de bevolkingsregisters, wordt het referentieadres niet toegekend.**

Bepaalde vormen van sociale bijstand kunnen uiteraard door een OCMW worden verleend aan een persoon die aan bepaalde voorwaarden voldoet, ook al staat hij of zij ingeschreven op een adres waar hij of zij daadwerkelijk woont.

Aangezien de tussenkomst van het OCMW met betrekking tot het referentieadres een bijzondere vorm van sociale bijstand is, moet worden verwezen naar de bevoegdheidsregels van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de OCMW's. Het vaststellen van het OCMW dat bevoegd is, zal variëren naargelang de bevoegdheidsregel die van toepassing is.

Volgens de bevoegdheidsregel van de dakloze is het bevoegde OCMW in principe het OCMW van de gemeente waar de dakloze op de datum van zijn steunaanvraag zijn feitelijke verblijfplaats heeft, behoudens uitzonderingen.

Wij herinneren eraan dat de Oekraïense onderdanen (en de personen die hen eventueel begeleiden bij de te ondernemen stappen) erover moeten worden geïnformeerd dat het noodzakelijk is om hun eventuele latere adreswijzigingen aan te geven aan de betrokken gemeente, in het bijzonder voor het ontvangen van hun officiële post, alsook voor de toekenning en het behoud van bepaalde sociale rechten. Het is met name belangrijk te benadrukken dat de officiële post (onder andere met betrekking tot de verblijfsprocedure) die naar het adres wordt verstuurd dat geregistreerd is in het Rijksregister, beschouwd wordt als zijnde ontvangen en gelezen door de burger. Het is dus van essentieel belang dat de burger zijn adreswijziging zo snel mogelijk aangeeft.

Oekraïense onderdanen die in de vreemdelingenregisters zijn ingeschreven, worden immers ook onderworpen aan de procedure van eventuele ambtshalve schrapping uit de bevolkingsregisters, na een met redenen omkleed onderzoek door de lokale overheid, wanneer zij het laatst bekende adres hebben verlaten en niet meer in België kunnen worden gelocaliseerd, in geval van vertrek naar het buitenland of terugkeer naar Oekraïne om er opnieuw te gaan wonen.

Tot slot heeft de Dienst Vreemdelingenzaken u op 16 november 2022 eveneens in kennis gesteld van de verlenging van het statuut van de tijdelijke bescherming met één jaar, tot en met 4 maart 2024. Wij herinneren u eraan dat u dient te verwijzen naar de door de Dienst Vreemdelingenzaken voorgeschreven procedures met betrekking tot de vernieuwing van de A-kaart voor de personen onder het statuut van de tijdelijke bescherming.

U blijft steeds bij onze diensten terecht kunnen voor vragen of inlichtingen.

Wij bedanken u voor uw medewerking.

Hoogachtend,

Philippe MOREAU
Directeur-generaal a.i.